

Regionstyrelserna

Meddelande från styrelsen - Rekommendation om fortsatt nationell finansiering av biobanken för navelsträngsblod 2022-2024

Ärendenr: 21/00818

Sjukvårdsdelegationens beslut

Sjukvårdsdelegationen vid Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 16 september 2021 beslutat på delegation från styrelsen

att rekommendera regionerna att till Nationella navelsträngsblodbanken betala 0,95 kr per invånare och år fr.o.m. 1 januari 2022 t.o.m. 31 december 2024. Utbetalning sker två gånger årligen, juni och december, samt

att respektive region uppmanas att senast 15 november 2021 anmäla till Sveriges Kommuner och Regioner hur rekommendationen behandlas.

Bakgrund

Redan år 2009 beslöt SKRs styrelse att rekommendera regionerna att årligen till biobanken för navelsträngsblod betala 1,50 kronor per invånare under tre år. Inför beslutet hade andra finansieringskällor noggrant undersökts och några sådana fanns inte. Motiveringen till beslutet var att verksamhetens *nationella karaktär* motiverar att verksamheten får finansiellt stöd på nationell nivå av regionerna gemensamt.

Under den treårsperiod som löpte ut i juni 2015 uppgick ersättningen årligen till 1,50 kronor per invånare och den därpå följande perioden som löpte ut den 31 december 2018 uppgick denna ersättning till 1,00 kronor per invånare. För den period som löpte ut 31 december 2021 låg ersättningen på 0,95 kronor/invånare och år.

Biobanken för navelsträngsblod

Biobanken för navelsträngsblod finns vid Sahlgrenska universitetssjukhuset i Västra Götalandsregionen. Den insamlingsenhet som fanns vid Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge stängdes 2017, eftersom insamling av navelsträngsblod utanför Göteborg inte bedömdes som ekonomiskt försvarbart.

Biobanken för navelsträngsblod är sedan januari 2013 FACT-ackrediterad (Foun-

dation for Accreditation of Cellular Therapy). FACT:s ackrediteringskrav är mycket stränga. Banken har re-ackrediterats efter omfattande inspektioner och flera krav på förändringar.

Patienter som behandlas med stamceller från navelsträngsblodbanken har oftast inget annat behandlingsalternativ. I navelsträngsblod finns stamceller som är särskilt lämpade för benmärgstransplantation. Stamcellerna kan användas för altruistiska vårdändamål, t.ex. vid livshotande tillstånd hos barn med allvarliga immunbrister och hos personer med leukemi eller andra blod- och cancersjukdomar.

Godkända enheter med stamceller från navelsträngsblodbanken registreras i det svenska Tobiasregistret. Detta register innehåller uppgifter om personer som har anmält sig som donatorer av blodstamceller från antingen benmärg eller blod.

Finansiering av verksamheten

Nationella navelsträngsblodbanken har under åren haft stöd från regionerna samt till att börja med även Vävnadsrådet och Barncancerfonden. Den senaste treårsperioden har kostnaderna för nationella navelsträngsblodbanken uppgått till drygt 10 mkr, varav regionerna har finansierat drygt 9 mkr och Barncancerfonden 1 mkr.

Inför föregående treårsperiod gjordes en hälsoekonomisk utredning av Institutet för Hälso- och Sjukvårdsekonomi. Avsikten med utredningen var att bedöma om det begärda stödet till navelsträngsbiobanken är rimligt inte bara från ett medicinskt perspektiv utan även om det anläggs ett hälsoekonomiskt synsätt på kostnader och vinster. Utredningen visar att även med en konservativ bedömning och vissa antaganden, så är kostnadseffektkvoten låg jämfört med att inte ge någon behandling och att kostnad per vunnet levnadsår (QUALY) ligger inom måttliga nivåer och väl i nivå med den nivå som tillämpas för läkemedelsersättning. I anledning härav är det rimligt med en fortsatt gemensam finansiering av den nationella navelsträngsblodbanken också på lång sikt.

I nationella navelsträngsblodbankens skrivelse (2021-06-24) till SKR om fortsatt ekonomiskt stöd framhålls bl.a. följande. ”Den senaste treårsperioden har kostnaderna för Bankens drift legat kring 10 miljoner. Vi räknar nu med en kostnad av knappt 10 miljoner per år, varav personalkostnaderna utgör cirka hälften. Mot denna bakgrund önskar vi fortsatt bidrag från regionerna med 0,95 kronor per invånare och år.”

Navelsträngsblodbanken deltar i forskning och utveckling runt användandet av navelsträngsblod vid andra tillstånd, som i framtiden kan öka behovet. Initialt var planen att verksamheten skulle bli självförsörjande, men denna altruistiska navelsträngsblodbank har precis som andra motsvarande enheter i andra länder ett behov av grundfinansiering.

Kostnad per region

I tabell 1 redovisas den årliga kostnaden per region, i tusentals kronor, vid en solidarisk finansiering av Nationella navelsträngsblodbanken. Beloppen avser åren 2022 – 2024. Sammantaget för dessa tre år innebär det att Nationella navelsträngsblodbanken erhåller 29 060 019 kronor som solidariskt fördelas mellan regionerna utifrån befolkningsmängd den 31 mars 2020.

Tabell 1 Kostnad per år för solidarisk finansiering av Nationella navelsträngsblodbanken med 0,95 kr per invånare uppdelat per region

Region	navelsträngsbiobanken
Blekinge	151 399
Dalarna	271 438
Gotland	55 541
Gävleborg	271 179
Halland	307 543
Jämtland	109 564
Jönköping	338 476
Kalmar	231 058
Kronoberg	187 188
Norrboten	238 526
Skåne	1 273 394
Stockholm	2 258 227
Södermanland	276 175
Uppsala	349 109
Värmland	265 999
Västerbotten	254 664
Västernorrland	233 778
Västmanland	257 008
Västra Götaland	1 639 587
Örebro	283 097
Östergötland	433 723

Sveriges Kommuner och Regioner

Marie Morell

Ordförande i Sjukvårdsdelegationen

Anders Knappe

Styrelsens ordförande